

Автономія закладу освіти: від задуму до успішного втілення

*Тетяна Носачова,
головний редактор
журналу «Вихователь-методист дошкільного закладу»
Цифрового видавництва «[МСFR: Освіта](#)»,
член ВГО «Асоціація працівників дошкільної освіти»*

Законодавчі вимоги

Ст. 23 Закону України «Про освіту»

1. Держава гарантує *академічну, організаційну, фінансову і кадрову* автономію закладів освіти.
2. Обсяг автономії закладів освіти визначається цим Законом, спеціальними законами та установчими документами закладу освіти.

Терміни

- **Автономія** — право суб'єкта освітньої діяльності на самоврядування, яке полягає в його самостійності, незалежності та відповідальності у прийнятті рішень щодо академічних (освітніх), організаційних, фінансових, кадрових та інших питань діяльності, що провадиться в порядку та межах, визначених законом (Ст. 1 Закону України «Про освіту»);
- **Академічна свобода** - самостійність і незалежність учасників освітнього процесу під час провадження педагогічної, науково-педагогічної, наукової та/або інноваційної діяльності, що здійснюється на принципах свободи слова, думки і творчості, поширення знань та інформації, вільного оприлюднення і використання результатів наукових досліджень з урахуванням обмежень, установлених законом (Ст. 1 Закону України «Про освіту»);

Законодавчі вимоги

П. 2. ст. 11 Закону України «Про дошкільну освіту»

Заклад дошкільної освіти:

- планує свою діяльність та формує стратегію розвитку закладу;
- формує освітню програму закладу;
- забезпечує добір і розстановку кадрів;
- відповідно до установчих документів утворює, реорганізує та ліквідує структурні підрозділи (відділення, групи);
- додержується фінансової дисципліни, зберігає матеріально-технічну базу;
- здійснює інші повноваження відповідно до статуту закладу дошкільної освіти.

Законодавчі вимоги

Ст. 11 Закону України «Про дошкільну освіту»

1. Керівництво закладом дошкільної освіти здійснює його директор.
2. Колегіальним постійно діючим органом управління закладом дошкільної освіти є педагогічна рада.

Педагогічна рада створюється в усіх закладах дошкільної освіти незалежно від підпорядкування, типів і форми власності за наявності не менше трьох педагогічних працівників.

До складу педагогічної ради ЗДО входять:

- усі педагогічні працівники закладу,
- медичні працівники,
- інші спеціалісти.

Можуть входити:

- голови батьківських комітетів,
- фізичні особи, які провадять освітню діяльність у сфері дошкільної освіти.

Законодавчі вимоги

Ст. 11 Закону України «Про дошкільну освіту»

3. У закладі дошкільної освіти *можуть діяти*:

- o органи самоврядування працівників закладу освіти;
- o органи батьківського самоврядування;
- o інші органи громадського самоврядування учасників освітнього процесу.

Вищим колегіальним органом громадського самоврядування закладу дошкільної освіти є *загальні збори* (конференція) колективу закладу дошкільної освіти, на яких:

- o заслуховують звіти керівника закладу дошкільної освіти з питань статутної діяльності та дають оцінку його професійно-педагогічної діяльності,
- o розглядають питання навчально-виховної, методичної, економічної і фінансово-господарської діяльності закладу дошкільної освіти.

Академічна свобода

П. 2, ст. 11 Закону України «Про дошкільну освіту»

Педагогічна рада закладу дошкільної освіти:

- схвалює освітню програму закладу, оцінює результативність її виконання та виконання Базового компонента дошкільної освіти, хід якісного виконання програм розвитку, виховання і навчання дітей у кожній віковій групі;
- розглядає питання впровадження в освітній процес найкращого педагогічного досвіду та інновацій, участі в дослідницькій, експериментальній, інноваційній діяльності, співпраці з іншими закладами освіти, науковими установами, фізичними та юридичними особами, які сприяють розвитку освіти;
- має право ініціювати проведення позапланового інституційного аудиту закладу та проведення громадської акредитації закладу;
- розглядає інші питання, віднесені законом та/або установчими документами закладу до її повноважень.

Академічна свобода: освітня програма

П. 1 ст. 23 Закону України «Про дошкільну освіту»

Освітня програма — це єдиний комплекс освітніх компонентів, спланованих і організованих закладом дошкільної освіти для досягнення вихованцями результатів навчання (набуття компетентностей), визначених Базовим компонентом дошкільної освіти.

Освітні програми можуть мати корекційно-розвитковий складник для дітей з особливими освітніми потребами.

Основою для розроблення освітньої програми є Базовий компонент дошкільної освіти.

Академічна свобода: освітня програма

П. 2 ст. 33 Закону України «Про освіту»

Освітня програма має містити:

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за програмою;
- перелік освітніх компонентів та їх логічну послідовність;
- загальний обсяг навчального навантаження та очікувані результати навчання здобувачів освіти

Освітня програма для дітей з пріоритетом

- o особистісного розвитку — «Я у Світі»;
- o знанневого компоненту — «Дитина»;
- o виховного впливу — «Стежина».

Перелік навчальної літератури, рекомендованої МОН України для використання у закладах дошкільної освіти у 2018/2019 навчальному році, наведено в листі від 20.08.2018 № 1/9-501

Освітня програма

Ст. 23 Закону України «Про дошкільну освіту»

5. Освітні програми, що розробляються на основі типових освітніх програм, не потребують окремого затвердження центральним органом забезпечення якості освіти.
6. Кожна освітня програма має передбачати набуття дитиною компетентностей, визначених Базовим компонентом дошкільної освіти.
7. На основі освітньої програми заклад дошкільної освіти складає та затверджує план роботи, що конкретизує організацію освітнього процесу.
8. Запровадження експериментальних освітніх програм можливе лише за рішенням центрального органу виконавчої влади.
9. Здобуття дошкільної освіти дітьми з особливими освітніми потребами здійснюється за окремими програмами і методиками

ДЯКУЮ за увагу!